

NAGRADE EU-a ZA EKOLOŠKU PROIZVODNJU

Uvod

Povećanja ekološke proizvodnje uvelike pridonose smanjenju upotrebe kemijskih gnojiva, pesticida i antimikrobnih sredstava te pozitivno utječu na klimu, bioraznolikost i dobrobit životinja. Zato je ekološka proizvodnja identificirana kao čimbenik koji ima ključnu ulogu u ostvarenju ciljeva europskog zelenog plana, Strategije „od polja do stola” i Strategije o bioraznolikosti. Komisija je stoga kao ciljeve koje treba ostvariti do 2030. utvrdila 25 % poljoprivrednog zemljišta EU-a pod ekološkim uzgojem i znatno povećanje ekološke akvakulture.

Kako bi poduprla taj cilj, Komisija je u ožujku 2021. donijela Akcijski plan za razvoj ekološkog sektora¹. Prema tom akcijskom planu, da bi se stimulirala ekološka proizvodnja trebala bi rasti potražnja potrošača za ekološkim proizvodima. Za to je potrebna, među ostalim, veća informiranost javnosti o karakteristikama i prednostima ekološke proizvodnje. U tu svrhu, taj akcijski plan uključuje uvođenje godišnjih nagrada za izvrsnost u ekološkom vrijednosnom lancu. Nagrade će po prvi put biti dodijeljene 2022.

Predviđeno je osam pojedinačnih nagrada u sedam kategorija:

- 1. kategorija – Najbolja ekološka poljoprivrednica i Najbolji ekološki poljoprivrednik
- 2. kategorija – Najbolja ekološka regija
- 3. kategorija – Najbolji ekološki grad
- 4. kategorija – Najbolji ekološki „biookrug”
- 5. kategorija – Najbolji ekološki MSP
- 6. kategorija – Najbolji trgovac ekološkim prehrambenim proizvodima na malo
- 7. kategorija – Najbolji ekološki restoran²

Nagrade su nenovčane i dodjeljuju se 23. rujna, na Dan ekološke proizvodnje EU-a.

Uvod u poziv po kategorijama

- **1. kategorija:** cilj nagrade „Najbolja ekološka poljoprivrednica” / „Najbolji ekološki poljoprivrednik” jest odati priznanje **poljoprivrednici** i **poljoprivredniku** koji su osmislili odličan, inovativan, održiv i inspirativan projekt koji ima stvarnu dodanu vrijednost za ekološku proizvodnju i potrošnju.

¹ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o Akcijskom planu za razvoj ekološkog sektora:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021DC0141&from=EN>

²Samostalan restoran ili restoran u sklopu hotela ili ugostiteljskog objekta.

- **2. kategorija:** cilj nagrade „**Najbolja ekološka regija**” jest odati priznanje regiji za razvoj odličnog, inovativnog, održivog i inspirativnog projekta koji ima stvarnu dodanu vrijednost za ekološku proizvodnju i potrošnju.
- **3. kategorija:** cilj nagrade „**Najbolji ekološki grad**” jest odati priznanje gradu za razvoj odličnog, inovativnog, održivog i inspirativnog projekta koji ima stvarnu dodanu vrijednost za ekološku proizvodnju i potrošnju.
- **4. kategorija:** cilj nagrade „**Najbolji ekološki ,biookrug**” jest odati priznanje „biookrugu” za razvoj odličnog, inovativnog, održivog i inspirativnog projekta koji ima stvarnu dodanu vrijednost za ekološku proizvodnju i potrošnju.
- **5. kategorija:** cilj nagrade „**Najbolji ekološki MSP**” jest odati priznanje malom ili srednjem poduzeću (MSP) koje prerađuje ekološke proizvode za razvoj odličnog, inovativnog, održivog i inspirativnog projekta koji ima stvarnu dodanu vrijednost za ekološku proizvodnju i potrošnju.
- **6. kategorija:** cilj nagrade „**Najbolji trgovac ekološkim prehrambenim proizvodima na malo**” jest odati priznanje trgovcu ekološkim prehrambenim proizvodima na malo koji je osmislio odličan, inovativan, održiv i inspirativan projekt koji ima stvarnu dodanu vrijednost za ekološku proizvodnju i potrošnju.
- **7. kategorija:** cilj nagrade „**Najbolji ekološki restoran**” jest odati samostalnom restoranu ili restoranu u sklopu hotela ili ugostiteljskog objekta koji na jelovniku ima ekološki certificirane proizvode za razvoj odličnog, inovativnog, održivog i inspirativnog projekta koji ima stvarnu dodanu vrijednost za ekološku proizvodnju i potrošnju.

Kriteriji prihvatljivosti i kriteriji za odabir

1. Prijave za nagrade EU-a za ekološku proizvodnju moraju zadovoljiti sljedeće kriterije prihvatljivosti:

a) Prijava za jednu od nagrada počinje na sljedećim internetskim stranicama:

https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/farming/organic-farming/organic-action-plan/eu-organic-awards_hr

Na tim internetskim stranicama nalaze se poveznice na elektroničke obrasce za prijave za nagradu za sve kategorije. Prijave je potrebno dostaviti najkasnije do 8. lipnja 2022. (23:59:59 CEST - Central European Summer Time).

b) Prijave moraju biti na jednom od službenih jezika Unije.

c) Kandidati za nagrade moraju biti pravne ili fizičke osobe s poslovnim nastanom odnosno prebivalištem u jednoj od 27 država članica EU-a.

d) Prijavljeni projekt mora biti lociran u EU-u i jasno se odnositi na jednu od sedam kategorija / osam nagrada za 2022. Jedan te isti projekt ne može se prijaviti za više kategorija / nagrada. Svaki se kandidat može prijaviti samo na jednu nagradu. Po nagradi možete dostaviti najviše jednu prijavu.

e) Projekt treba biti ili u potpunosti proveden ili dovoljno uznapredovao tako da ga žiri može ocijeniti (tj. praktična provedba treba biti toliko uznapredovala da je vidljivo ostvarenje ciljeva).

f) Posebni kriteriji prihvatljivosti za svaku nagradnu kategoriju:

- **Najbolja ekološka poljoprivrednica i Najbolji ekološki poljoprivrednik:** certificirani u skladu s Uredbom (EU) br. 2018/848³,
- **Najbolja ekološka regija:** nema posebnih kriterija prihvatljivosti,
- **Najbolji ekološki grad:** nema posebnih kriterija prihvatljivosti,
- **Najbolji ekološki „biookrug“:** „biookrug“ je definiran kao zemljopisno područje na kojem poljoprivrednici, građani, turistički subjekti, udruge i javna tijela sklapaju sporazum o održivom upravljanju lokalnim resursima, vodeći se ekološkim načelima i praksama,
- **Najbolji ekološki MSP:** poduzeće certificirano u skladu s Uredbom (EU) br. 2018/848 koje odgovara definiciji MSP-ova⁴ (poduzeće koje zapošljava manje od 250 osoba i čiji godišnji promet ne prelazi 50 milijuna EUR i/ili ukupna godišnja bilanca ne prelazi 43 milijuna EUR) i čija je proizvodnja 100 % ekološka⁵,
- **Najbolji trgovac ekološkim prehrambenim proizvodima na malo:** poduzeće certificirano u skladu s Uredbom (EU) br. 2018/848 koje prodaje 100 % ekološki certificirane proizvode⁶ (isključujući neprehrambene proizvode i prehrambene proizvode koji nisu dostupni u ekološkoj kvaliteti),
- **Najbolji ekološki restoran:** hotel / restoran / ugostiteljski objekt koji na jelovniku ima 100 % ekološki⁷ certificirane proizvode, ako je to moguće⁸.

2. Sve prihvatljive prijave ocjenjivat će žiri za nagrade EU-a za ekološku proizvodnju na temelju sljedećih horizontalnih kriterija za odabir:

- **Izvrsnost:** dobitnik nagrade mora imati osmišljenu odličnu inicijativu sa stvarnom dodanom vrijednošću za ekološku proizvodnju, tj. dobre rezultate i učinak projekta s obzirom na njegove početne ciljeve. Mora biti vidljiv utjecaj projekata na dotično područje i teritorij, kao i rezultati u odnosu na početne ciljeve.
- **Projekt mora biti inovativan u odabranoj kategoriji:** projekti ne smiju biti „uobičajeni“, nego demonstrirati nove pristupe, nove organizacijske metode ili razvoj novih (ili znatno) poboljšanih rezultata za ekološku proizvodnju. Kriteriji za mjerenje inovativnog karaktera za svaku kategoriju detaljnije su objašnjeni u odgovarajućem odjeljku za dotičnu kategoriju.

³ [Uredba \(EU\) 2018/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda te stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća \(EZ\) br. 834/2007 \(https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018R0848&from=EN\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018R0848&from=EN)

⁴ [Preporuka Komisije od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća \(https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32003H0361&from=EN\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32003H0361&from=EN)

⁵ Tumače se kao ekološki proizvodi ili proizvodi iz prijelaznog razdoblja.

⁶ Tumače se kao ekološki proizvodi ili proizvodi iz prijelaznog razdoblja.

⁷ Tumače se kao ekološki proizvodi ili proizvodi iz prijelaznog razdoblja.

⁸ U skladu s Uredbom (EU) br. 2018/848.

- **Stupovi održivosti (ekološki, socijalni i gospodarski) projekta:** za svaki projekt treba pokazati da je održiv i da ima budućnost kao samostalna inicijativa ili projekt.
- **Prenosivost i mogućnost ponavljanja projekta negdje drugdje u EU-u:** za svaki projekt treba pokazati da je primjer dobre prakse u širem kontekstu (odnosno na razini EU-a) i da inspirira ili bi mogao inspirirati druga mjesta. Osim toga, ciljevi i rezultati projekta trebali bi biti jednostavni za priopćavanje.

Kandidatima za nagrade bit će postavljena zatvorena usmjeravajuća pitanja, od kojih se neka odnose na četiri načela ekološke proizvodnje i na stupove održivosti. Ta će pitanja kandidatima pomoći da bolje strukturiraju svoje odgovore, a žiriju da dobije više podataka o kandidatima.